

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 344186 25 Квлз
Бања Лука, 24.12.2025. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Даниеле Миловановић, као предсједнице вијећа, Обрена Бужанина, Светлане Марић, Биљане Мајкић Маринковић и др Владимира Симовића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Ање Давидовић, у кривичном предмету против осуђеног З. М., због кривичног дјела угрожавање сигурности из члана 150. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости који је изјавио бранилац осуђеног, адвокат Драган Толимир из Бања Луке, против правоснажних пресуда Основног суда у Бања Луци број 71 0 К 344186 21 К од 20.07.2023. године и Окружног суда у Бања Луци број 71 0 К 344186 23 Кж од 28.01.2025. године, у сједници вијећа одржаној дана 24.12.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом Основног суда у Бања Луци број 71 0 К 344186 21 К од 20.07.2023. године, оптужени З. М. оглашен је кривим да је у вријеме, мјесту и на начин описан у изреци побијане пресуде починио кривично дјело угрожавање сигурности из члана 150. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17, 15/21 и 89/21, у даљем тексту: КЗ РС), па му је на основу истих законских одредби, те одредби чланова 41, 43. и 46. КЗ РС, изречена казна затвора у трајању од 7 (седам) мјесеци. На основу одредбе члана 99. став 1. у вези са чланом 96. став 2. тачка а) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је дужан платити трошкове кривичног поступка на име судског паушала у износу од 300,00 КМ, у року од 30 дана по правоснажности пресуде.

Пресудом Окружног суда у Бања Луци број 71 0 К 344186 23 Кж од 28.01.2025. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца оптуженог З. М. и потврђена пресуда Основног суда у Бањалуци број 71 0 К 344186 21 К од 20.07.2023. године.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) благовремено је изјавио бранилац осуђеног, адвокат Драган Толимир из Бања Луке, због повреде Кривичног законика, те због повреде из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, с

приједлогом да Врховни суд Републике Српске уважи Захтјев, преиначи другостепену пресуду тако што ће осуђеног ослободити од оптужбе због недостатка доказа да је починио кривично дјело за које је осуђен или укинати другостепену пресуду и претмет вратити на поновно суђење због битне повреде одредаба кривичног поступка и повреде одредби материјалног права.

Примјерак Захтјева са списима предмета је достављен на одговор републичком јавном тужиоцу у смислу одредбе члана 353. став 1. ЗКП РС.

Републички јавни тужилац Махмут Шврака је у одговору на Захтјев предложио да се Захтјев одбије као неоснован, у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се примјеном одредби члана 354. став 1. ЗКП РС ограничио на испитивање само оних повреда закона на које се позива подносилац Захтјева, те након што је размотрио списе предмета са пресудама против којих је Захтјев поднијет, одлучио је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног законика, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. ове законске одредбе. Ограничењима из става 2. искључена је могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба на првостепену пресуду, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку), док је ограничењима из става 3. искључена могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Захтјев браниоца осуђеног у конкретном случају је поднесен због повреде Кривичног законика из члана 312. тачка а) ЗКП РС (како то произлази из образложења Захтјева), те због повреде из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (повреда права на одбрану). Повреду Кривичног законика одбрана налази у пропусту првостепеног суда да у изреци пресуде опише озбиљну пријетњу као конститутивни елемент предметног кривичног дјела и у томе што у току поступка није доказано постојање озбиљне пријетње, док повреду права на одбрану Захтјев види у повреди одредби члана 311. став 2. ЗКП РС у вези са одредбама члана 3, члана 14. и члана 15. истог законског прописа од стране првостепеног и другостепеног суда, те одсуство одговарајућих разлога у пресуди другостепеног суда на истакнуте жалбене приговоре.

Захтјев није основан.

Наиме, приговор Захтјева заснован на тврдњи да првостепени суд није у изреци своје пресуде описао озбиљну пријетњу као конститутивни елемент кривичног дјела из члана 150. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС (на којем гради тезу да предметно дјело према чињеничном опису није кривично дјело) нема упоришта у чињеничном опису изреке побијане првостепене пресуде. Ово из разлога што, супротно тврдњи Захтјева, чињенични опис предметног кривичног дјела конципиран на начин као у изреци те пресуде садржи јасан опис свих битних елемената бића предметног кривичног дјела, а озбиљност описане пријетње произлази из самог садржаја упућених СМС порука

конкретизованих у изреци, које би код сваке просјечне особе изазвале осјећај страха и угрожености за властити живот и тјелесни интегритет.

Приговор Захтјева којим истиче да није доказано постојање озбиљне пријетње, у суштини залази у чињенични супстрат правоснажне пресуде, те се на наведеном аргументу Захтјева не може заснивати тврдња да је побијаном правоснажном пресудом повријеђен Кривични законик на штету осуђеног у наведеном облику, јер повреда Кривичног законика, као основ за подношење овог ванредног правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС, подразумева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију одлуку. Овим ванредним правним лијеком није прописана могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нити се повреда Кривичног законика као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде. У конкретном случају, аргументи Захтјева браниоца осуђеног изнесени у прилог тврдње о повреди Кривичног законика, у оном сегменту, којима се доводи у питање правилност оцјене доказа и правилност утврђења чињеница од одлучног значаја, до којих је суд таквом оцјеном дошао (сугеришући да су при томе прекршене одредбе члана 3, члана 14. и члана 15. ЗКП РС), по свом карактеру првенствено одражавају приговор чињеничног карактера којим се настоји ревидирати утврђено чињенично стање у побијаној правоснажној пресуди, на начин који би довео до другачије правне оцјене ревидиране чињеничне основе, а која оцјена би резултирала доношењем пресуде којом се осуђени ослобађа оптужбе за кривично дјело које му се оптужницом ставља на терет и за које је осуђен побијаном правоснажном пресудом. Како нужну претпоставку за позивање на овај основ побијања правоснажне пресуде, представља потпуно респектовање правилности чињеничне основе те пресуде, те како се наведеним аргументима Захтјева приговора правилности утврђеног чињеничног стања на којем је заснована побијана пресуда, то се не може прихватити као основан приговор Захтјева да је побијана правоснажна пресуда донесена уз повреду Кривичног законика.

Повреду права на одбрану Захтјев, првенствено види у кршењу одредби члана 311. став 2. ЗКП РС у вези са одредбама члана 3, члана 14. и члана 15. истог законског прописа од стране првостепеног и другостепеног суда (на кршењу наведених одредби закон у једном сегменту изводи и повреду Кривичног законика). Овим приговорима се у суштини оспорава методолошки приступ суда у оцјени доказа приликом утврђивања чињеница од одлучног значаја за постојање предметног кривичног дјела у радњама осуђеног, те замјера првостепеном суду да је своју одлуку засновао искључиво на исказу оштећеног М. А. (који има лични интерес), апострофирајући при томе да тај исказ у погледу озбиљне пријетње није потврђен материјалним доказима. Како су наведени приговори чињеничног карактера (што је напријед већ образложено у оквиру одговора на приговор Захтјева о повреди Кривичног законика), то се на истим у смислу одредби члана 350. став 1. ЗКП РС не може темељити повреда права на одбрану као битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

У вези са наводима о повреди права на одбрану у жалбеном поступку, овај суд прије свега подсјећа да, према пракси Европског суда за људска права, суштински захтјев који се пред виши суд поставља је да суд укаже на то да је размотрио питања истакнута у жалби која су била од одлучног значаја (Европски суд, Хелле против Финске, 1997-VIII, 26 EHRR 159) и да жалбу није одбио прије него што ју је претходно размотрио (Европски суд, Линднер I Хаммермауер против Румуније, ХУДОЦ [2002]).

У конкретном случају, како то произлази из стања предметног списка, у свему је поступљено у складу са наведеним стандардом. Наиме, побијана другостепена пресуда је најприје размотрила све жалбене приговоре браниоца осуђеног, а потом их оцијенила и одбила као неосноване уз врло детаљне разлоге за такву своју одлуку. Тако образложење другостепене пресуде (2. страница) садржи јасне и аргументоване разлоге за став да првостепени суд није повриједио право на одбрану оптуженог када је одбио да се поново у својству свједока саслуша оштећени М. А.. Исто тако, другостепена пресуда даје јасно образложење (3. и 4. страница) и за одлуку о одбијању жалбених приговора којима се указује на недостатак описа свих конститутивних елемената предметног кривичног дјела у изреци пресуде. Такво образложење, као потпуно и правилно, овај суд у свему прихвата и подносиоца Захтјева на исто упућује.

Из наведених разлога, овај суд налази да поднесени Захтјев браниоца осуђеног није основан, јер повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, на што се и у одговору републичког јавног тужиоца на тај Захтјев правилно указује, ради чега је овај суд у смислу одредби члана 355. ЗКП РС одлучио као у изреци, тако што је Захтјев одбио као неоснован.

Записничар
Ања Давидовић

Предсједница вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправка овјерава
Овлаштени радник судске писарнице
Владимирка Вребац-Милиновић